

Boendeplan för bostad med särskild service för personer med funktionsnedsättning enligt LSS och SoL 2020 – 2030

Region Västerort

som omfattar följande stadsdelsförvaltningar:

Hässelby-Vällingby, Bromma, Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista.

Syfte och mål med boendeplanen

En stadsövergripande boendeplan ökar möjligheterna till att planera och tillgodose behovet av bostäder med särskild service enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och socialtjänstlagen (SoL). Boendeplanen utgör ett underlag för att skapa

variation i utbudet av bostäder, planera för utbyggnad av särskilda profilbostäder och tillförsäkra den geografiska placeringen av bostäder inom hela staden.

Målsättningen med den stadsövergripande boendeplanen är att tillgodose behoven av bostäder med särskild service samt att minska antalet ej verkställda beslut och antalet placeringar utanför valfrihetssystemet.

Socialförvaltningen samordnar arbetet med boendeplanen och bearbetar stadsdelsnämndernas/regionernas förslag samt föreslår beslut om åtgärder utifrån en sammanvägd övergripande bedömning av aktuellt och framtida behov.

Detta är andra året som en boendeplan tas fram för staden på detta sätt. Den här boendeplanen avser perioden 2020-2030. Den tidigare boendeplanen som togs fram 2019 avsåg perioden 2019-2023.

Befintliga boenden

I region västerort finns totalt 386 lägenheter enligt LSS och SoL varav Hässelby-Vällingby 123 lägenheter, Bromma 102 lägenheter, Spånga-Tensta 44 lägenheter och Rinkeby-Kista stadsdelsområde 117 lägenheter. Antalet lägenheter fördelat på de olika kategorierna framgår av följande tabell;

Antal lägenheter

Kategori	Antal
Gruppboende LSS ytkrävande	10
Gruppboende LSS friliggande	76
Gruppboende LSS, normal tillgänglighetsanpassning	148
Serviceboende LSS eller SoL	82
Gruppboende SoL	70
Totalt antal platser	386

I regionen finns en variation av bostäder. Det vanligaste är att bostäderna är belägna i flerfamiljshus även om det finns skillnader mellan stadsdelarna. I Spånga-Tensta, Bromma och Rinkeby-Kista är övervägande delen av bostäderna belägna i flerfamiljshus, medan i Hässelby-Vällingby är mer än hälften av bostäderna belägna i friliggande villor.

Flertalet bostäder har en standard som består under perioden. Det finns fem gruppboendestäder som måste ersättas med nya lokaler under perioden. Samtliga dessa fem gruppboendestäder ligger i Rinkeby-Kista. Två av dessa gruppboendestäder uppfyller inte kravet på fullvärdig boendestandard och tre gruppboendestäder behöver ersättas med nya lokaler eftersom en av fastigheterna ska byggas om till seniorbostäder och en fastighet ska säljas. I Spånga-Tensta finns en gruppboendestad med sex platser som inte har en fullvärdig boendestandard. En renovering av gruppboendestaden planeras och under tiden behövs evakueringsbostäder. I Hässelby-Vällingby finns en gruppboendestad med icke fullvärdig boendestandard. Gruppboendestaden kommer vara i behov av en ombyggnad framöver.

Nyproduktion av gruppboendestäder innebär inte alltid att det blir fler lägenheter eftersom nybyggda gruppboendestäder kan behöva användas till att ersätta befintliga gruppboendestäder med undermålig boendestandard.

Befintliga individuella avtal

Utöver befintliga grupp- och servicebostäder inom valfrihets-systemet har stadsdelsnämnderna placeringar hos enskilda vård-givare genom individuella avtal. I regionen finns sammanlagt 125 boendeplaceringar i form av individuella avtal. I tabellen nedan framgår antalet placeringar i de olika kategorierna;

Antal placeringar

Kategori	Antal
Gruppboende LSS ytkrävande	10
Gruppboende LSS friliggande	28
Gruppboende LSS, normal tillgänglighetsanpassning	54
Serviceboende LSS eller SoL	19
Gruppboende SoL	14
Totalt	125

Antalet individuella avtal varierar mellan stadsdelarna och framgår av följande tabell;

Antal placeringar med individuella avtal

Stadsdelsnämnd	Antal
Hässelby-Vällingby	51
Bromma	23
Spånga-Tensta	23
Rinkeby-Kista	28

Av de totalt 125 personer som idag bor i boenden utifrån individuella avtal bedöms 94 personer, 75 procent, kunna flytta till ett boende inom staden om plats finns. Däremot bedöms 31 personer, 25 procent, inte kunna flytta till något annat boende på grund av att den enskilde har ett särskilt behov av stöd eller andra faktorer som gör att det är svårt att flytta.

Förutom att bristen på lägenheter inom LOV är en grund för en del av placeringarna så är en annan vanlig anledning till individuella avtal att brukaren har ett utåtagerande beteende som inte kan tillgodoses inom stadens nuvarande boenden. Brist på boenden med kompetens att bemöta beteendeproblematiken föreligger.

Regionen kan också se att det finns ett behov av fler bostäder med särskild service med inriktning mot personkrets 2 enligt LSS

(personer med betydande och bestående begåvningsmässiga funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder). Det gäller främst för målgruppen yngre personer med demenssjukdom.

Pågående projekt av boenden

I västerort pågår många nybyggnadsprojekt. Det är dock flera byggprojekt som har flyttats fram i tiden och som inte kommer bli klara förrän under senare delen av perioden. Det innebär att det är ett stort glapp mellan behov och tillgång till bostäder inom de närmaste åren. I tabellen nedan framgår de pågående projekt där inriktningsbeslut och/eller genomförandebeslut har fattats och som beräknas bli klara före 2025.

Gruppboende LSS	36 lägenheter
Servicelägenhet SoL eller LSS	44 lägenheter
Gruppboende SoL	22 lägenheter
Totalt	102 lägenheter

Bromma

En servicebostad om tio lägenheter blir klar under 2020 och 2021. Inriktningsbeslut har fattats för fyra gruppboendestäder med totalt 24 lägenheter. Dessa beräknas bli klara under perioden 2021-2025. Därutöver pågår flera projekt som är i idéstadiet och där tidplanen är oklar.

Hässelby-Vällingby

Inriktningsbeslut har fattats för tolv lägenheter i två servicebostäder. Dessa beräknas bli klara under 2022. Därutöver har förvaltningen kontakt med exploateringskontoret gällande behov av en gruppboendestad med sex lägenheter i ett bostadsbestånd som Svenska hem ska bygga på Täbylundsvägen i Nälsta och som beräknas vara klart 2022.

Spånga-Tensta

Inriktningsbeslut har fattats för en gruppboendestad om sex lägenheter som beräknas bli klar 2021. Förvaltningen planerar även för två gruppboendestäder enligt SoL alternativt hem för vård eller boende (HVB) med tio platser vardera som beräknas bli klara under 2022. Därutöver pågår flera projekt som är i idéstadiet och där tidplanen är oklar.

Rinkeby-Kista

Inriktningsbeslut har fattats för tre byggprojekt, en gruppboende om sex lägenheter som beräknas bli klar under 2022, en serviceboende om tolv lägenheter och ett gruppboende om tolv lägenheter som beräknas bli klara under 2024. Därutöver pågår flera projekt som är i idéstadiet och där tidplanen är oklar.

Uppskattat behov av boenden år 2030**Befolkningsprognos**

Sweco har på uppdrag av socialförvaltningen i Stockholms stad tagit fram en ny prognos för behovet av bostäder med särskild service inom funktionshinder och socialpsykiatri. Prognosen är baserad på de senaste uppgifterna om insatser och beslut. Den sträcker sig tio år framåt i tiden och omfattar perioden 2020-2029. Den beräknade befolkningsökningen i västerort framgår av följande tabell;

	2019	Prognos 2028	Ökning
Hässelby-Vällingby	76 788	82 728	8 procent
Bromma	80 973	92 551	14 procent
Spånga-Tensta	39 749	48 522	22 procent
Rinkeby-Kista	50 672	61 061	20 procent
Totalt	248 182	284 862	15 procent

Befolkningen i region västerort beräknas öka med cirka 15 procent fram till 2028.

Prognos över behovet av bostäder med särskild service

Sweco har tagit fram en prognos över behovet av bostäder med särskild service för perioden 2020-2030 för de olika regionerna.

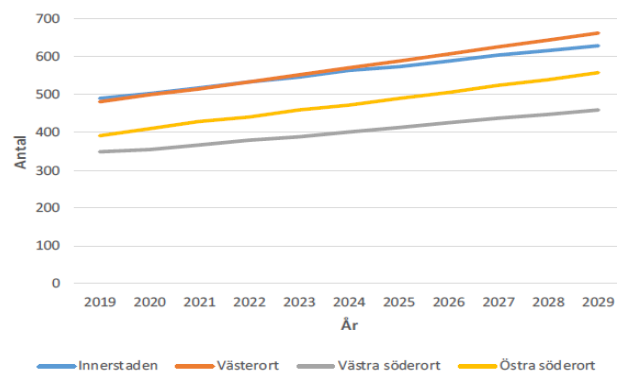
Under perioden 2008-2018 har antalet personer i staden som har insats i form av bostad med särskild service inom verksamhetsområdet funktionshinder ökat från 999 till 1 654 personer. Den sista september 2019 uppgick antalet personer till 1 713. Utöver dessa 1 713 personer var det 49 personer som hade beslut om insatsen bostad med särskild service men där beslutet ännu inte var verkställt.

I västerort hade 466 personer boende i bostad med särskild service i september 2019 och därutöver var det 15 personer som inte hade fått sitt beslut verkställt. Det totala behovet av bostad med särskild

service för personer med funktionsnedsättning i västerort var 481 personer.

Inom verksamhetsområdet funktionshinder har samtliga fyra planeringsregioner i staden en likartad utveckling med ett ökat behov av bostäder under hela prognosperioden fram till 2030. I västerort beräknas behovet öka från 481 till drygt 660 personer under perioden. Det innebär en ökning av 179 personer fram till 2030.

Diagram 16 Antal personer i behov av BSS inom FH (18-år) per planeringsregion i september 2019 samt enligt prognos 2020–2029

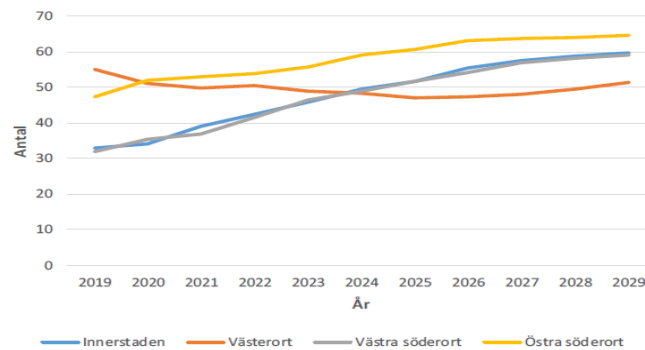
Inom verksamhetsområdet socialpsykiatri har antalet boende i bostad med särskild service varierat mellan åren men under perioden 2013-2017 har antalet ökat för varje år från 166 till 181 personer. Sista september 2019 hade 51 personer i region västerort insats i form av bostad med särskild service. Utöver det hade fyra personer beslut om insats bostad med särskild service men där beslutet ännu inte var verkställt. Det totala behovet av bostad med särskild service för personer inom socialpsykiatri i västerort var 55 personer.

För verksamhetsområdet socialpsykiatri har innerstaden, västra söderort och östra söderort en likartad utveckling under perioden. För dessa tre regioner ökar behovet under perioden även om ökningstakten avtar mot periodens slut.

I västerort är utvecklingen den motsatta, här minskar istället behovet av bostäder med särskild service under stora delar av perioden. Det är först under periodens två sista år som det sker en ökning av behovet. Trots detta bedöms behovet vid 2030 att ligga under dagens nivå. Att västerort har en avvikande utveckling kan framför allt förklaras av att relativt många av de boende idag är

60 år och äldre. Målgruppen för prognosen sträcker sig till 64 år och det är en relativt stor andel i västerort som under perioden blir 65 år och äldre och då omfattas av insatser från äldreomsorgen. Västerort har också en jämförelsevis låg andel personer som flyttar in i gruppboendestäder vilket bidrar till en lägre utvecklingstakt i prognosen för västerort.

Diagram 17 Antal personer i behov av BSS inom SP (18-64 år) per planeringsregion i september 2019 samt enligt prognos 2020-2029

Uppskattat behov i region västerort

Region västerorts egen bedömning av behovet av bostäder med särskild service för personer med funktionsnedsättning uppskattas till ytterligare 272 lägenheter till 2030. Det är betydligt fler än den prognos som Sweco gjort och där behovet uppskattas till ytterligare 179 lägenheter fram till 2030.

Därutöver har regionen bedömt att 94 personer som idag är placerade hos enskilda vårdgivare utifrån individuella avtal skulle kunna flytta till ett boende i staden om lämpligt boende kunde erbjudas. Det innebär ett behov av totalt 366 lägenheter (272+94) fram till 2030.

Utifrån Swecos prognos bedöms inte något ökat behov av bostad med särskild service i västerort för personer med psykisk funktionsnedsättning. Region västerort bedömer dock att det finns ett behov av ytterligare 52 lägenheter i gruppboendestäder för målgruppen fram till 2030.

Slutsatser summering

Det finns ett stort underskott av bostäder med särskild service för personer med funktionsnedsättning i regionen fram till 2030. Det är framförallt ett stort behov av bostäder under de kommande åren fram till 2025 eftersom ett begränsat antal nybyggnadsprojekt kommer

att bli färdigställda. Flera av de nybyggnationer som blir klara under de kommande åren behöver tas i anspråk för att ersätta bostäder som inte har en fullvärdig boendestandard.

Region västerort uppskattar behovet av bostäder för personer med funktionsnedsättning till 272 lägenheter. Därutöver har regionen bedömt att 94 personer som idag är placerade hos enskilda vårdgivare utifrån individuella avtal skulle kunna flytta till ett boende i staden om lämpligt boende kunde erbjudas. Regionens uppskattade behov överstiger den prognos som Sweco tagit fram och som uppgår till 179 lägenheter. I Swecos prognos ingår inte någon bedömning av personer som är placerade hos enskilda vårdgivare utifrån individuella avtal.

Region västerort uppskattar behovet av bostäder för personer med psykisk funktionsnedsättning till 52 lägenheter. Sweco har i sin prognos bedömt att det inte finns något ökat behov av bostäder med särskild service i västerort för personer med psykisk funktionsnedsättning fram till 2030.

Den sammanfattande bedömningen är att det är svårt att uppskatta behovet av bostäder med särskild service fram till 2030. Swecos prognos och region västerorts bedömning av behovet visar dock att det finns ett stort behov av fler bostäder fram till 2030. Flera av de nybyggnadsprojekt som varit planerade har blivit försenade vilket innebär att det kommer bli svårigheter att tillgodose behoven av bostäder med särskild service fram till 2030.